

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Författare **Vesa Taatila, Samuli Kaikkonen, Katri Ojasalo, Riitta Paalanen, Sirpa Moitus & Hilla Vuori** Poliisiammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Marika Puputti & Tuire Salmi-Hiltunen

Publikationsår **2024**, NCU:s publikation **8:2024**

Språk **Finska**

ISBN **978-952-206-842-2**

4.1 Korkeakoulun valitsema arviointialue

- Högskolans självvärdering

Ennakoiva toimintaympäristön seuranta on strateginen valinta

Tulevaisuuteen tähtäävä toiminta ja ennakoiva toimintaympäristön seuranta on yksi strateginen painopisteemme. Poliisin strategian mukaisesti mahdollistamme strategiaamme, kun toimimme tietojohtoisesti, teemme monipuolista analyysia ja ennakoimme tulevaa.

Odotamme arvioinnilta seuraavia asioita:

- Saamme kehittävää palautetta ennakoivan toimintaympäristöseurannan toimintatavoistamme.
- Haluamme kytkeä ennakoivan toimintaympäristön seurannan luontevaksi osaksi toimintakulttuuriamme.
- Opimme muiden korkeakoulujen ennakkoinnin ja toimintaympäristön seurannan hyvistä käytännöistä.

Toimintaympäristön muutoksia on seurattu ja seurataan eri tasoilla poliisissa

Ennakoiva toimintaympäristön seuranta ei ole uutta sisäasiainhallinnossa, poliisissa tai Polamkissa. Strategisia tulevaisuustyöpajoja on pidetty 1990-luvulta lähtien, ja selvityksiä poliisitoiminnan tulevaisuudesta on tehty säännöllisesti.

Laadimme 2010-luvun taitteessa Polamkin tutkimusohjelmaan toimintaympäristötarkastelun, jota

päivitimme muutaman vuoden ajan. Tämän jälkeen vuosina 2012–2018 julkaisimme säännöllisesti laajoja [toimintaympäristökatsauksia artikkelikokoelmina](#). Nykyisin tarkastelemme toimintaympäristön muutoksia teemoittain. Tuoreimmat katsauksemme käsittelevät [innovaatioita](#), [varautumista](#) ja [poliisialan klassikkotutkimuksia](#).

Polamkissa on ollut vuodesta 2008 alkaen johtokeskus, jossa koulutamme poliisin operatiivisen toiminnan johtamista ja lisäämme ymmärrystä toimintaympäristöstä. Johtokeskus voidaan tarvittaessa liittää osaksi operatiivista johtamistoimintaa. Poliisin tutkinto- ja täydennyskoulutuksessa käsitellään tietojohtoisuutta ja analyysia.

Tietojohtoisuus nivoutui yhä kiinteämmäksi osaksi koko poliisin toimintaa sen jälkeen, kun Poliisihallitukseen perustettiin Analyysitoiminne. Yhteistyötä varten luotiin analyysiverkostot, joissa on edustus jokaisesta poliisiyksiköstä. Poliisi on kehittänyt oman toimintaympäristöseurannan mallin, ja valtakunnalliset työtilat tukevat analyysiverkostojen jäsenten työtä. Polamk liittyi hiljattain poliisin valtakunnalliseen tilannekuvaan ja täydentää sitä tutkimustiedolla ja korkeakoulutuksen näkökulmilla.

Tilannekuvan raportointi kytkettiin poliisin strategian seurantaan vuonna 2021. Kukin poliisiyksikkö laatii strategisiin tavoitteisiin peilaavan tilannekuvan, jonka ne raportoivat vuorollaan poliisin johtoryhmässä. Lisäksi sisäministeriö on perustanut ennakointiverkoston, jossa on edustajat jokaisesta virastosta, myös Polamkista.

Saamme toimintaympäristötietoa esimerkiksi seuraavista lähteistä:

- palautteet ja arvioinnit
- riskienhallinnan toimintaympäristöteema
- osaamis- ja koulutustarvekartoitukset
- työelämäyhteistyö
- työryhmä- ja verkostotyö
- TKI-rahoitusohjelmat ja -hankkeet
- julkaisut ja opinnäytteet
- julkisen keskustelun seuranta
- tilaisuudet (mm. neuvottelupäivät ja tulevaisuustyöpajat).

Koostamme havainnot yhteen, vahvistamme yhteistä tilannekuvaa ja kehitämme tietojohtoisuutta

Laadimme ennakoivan toimintaympäristön seurannan vahvistamiseksi suunnitelman, jonka johtoryhmämme käsitteli tammikuussa 2023. Otimme käyttöön poliisin toimintaympäristöanalyysin perusmallin, ja liityimme poliisin strategiseen tilannekuvaan. Ennakoivan toimintaympäristöseurantamme vaiheet ovat

1. jatkuva tiedonkeruu
2. tilannekuvan koostaminen osavuosi-arviosyklillä

3. tilannekuvan tuottaman tiedon hyödyntäminen.

Perustimme jatkuvaa tiedonkeruuta varten sähköisen työalustan, johon koko henkilöstöllä on käyttöoikeudet. Tiedon tuottajia ovat

- tutkijat ja projektipäälliköt: TKI-projektien keskeiset tulokset
- opintojaksojen vastuuopettajat: opetussuunnitelmatyön ennakointinäkökulma
- Polamkin työryhmien puheenjohtajat: työryhmätyöskentelyn havainnot
- henkilöstö: toimintaympäristöhavainnot.

Tiedonkeruumme perustuu jatkuvaan havainnointiin. Hyödynnämme tarvittaessa toimintaympäristötyöpajoja ja -tilaisuuksia, joihin voimme kutsua myös Polamkin ulkopuolisia tahoja. Työpajan järjestäjä kokoaa havainnot yhteiselle alustalle. Perehdytämme henkilöstön prosessiin ja havaintojen kirjaamiseen.

Analysoimme havainnot ja koostamme tilannekuvan kolme kertaa vuodessa. Tilannekuvan laativat analyysitoiminnan ylikomisario, koulutusjohtaja, erikoistutkija, tutkimusjohtaja ja laatupäällikkö. Johtoryhmämme käsittelee tilannekuvan osana osavuosiarviota ennen sen hyväksymistä. Tallennamme hyväksytyn Polamkin tilannekuvan osaksi poliisin tilannekuvaa ja viestimme sen henkilöstölle. Tilannekuvamme tuottaa tietoa myös poliisin strategian seurantaan.

Tarkoituksemme on hyödyntää tilannekuvatietoa opintojaksotiimeissä ja työryhmissä. Vastuuopettajat ja puheenjohtajat kirjaavat käsittelyn tuottamat uudet havainnot yhteiselle alustalle.

Olemme vasta aloittamassa nykyistä kattavamman tilannekuvatyön. Lyhyen tähtäimen tavoitteemme on, että

- kokonaiskuvamme toimintaympäristön tilasta paranee, kun havainnot tuodaan yhteen
- toimintaympäristöseuranta ja ennakointi vakiintuu osaksi jokaisen työtä
- TKI-hankkeemme saavat lisää näkyvyyttä ja tietoa hyödynnetään aiempaa monipuolisemmin.

Systemaattinen ennakoiva toimintaympäristön seuranta on välttämätöntä, jotta kyvykkyytemme säilyy vahvana: tarkoituksenmukainen seuranta tukee koulutuksen ja TKI-toiminnan suuntaamisessa ja yhteiskunnan odotuksiin vastaamisessa. Ennakoivien toimintatapojemme vaikuttavuus on vielä epäselvä.

Vahvuudet

Ennakoivan toimintaympäristön seurannan historia on pitkä.

Poliisin ennakointityötä on kehitetty viime vuosina voimakkaasti.

Poliisiyksikköstatuksemme avaa pääsyn informaatioon ja verkostoihin.

Kehittämiskohteet

Informaation suuri määrä haastaa resursoinnin, tiedonhallinnan ja analysoinnin.

Tekoälyä ei osata vielä hyödyntää.

Korkeakoulunäkökulma jää vielä poliisikontekstin taustalle toimintaympäristötyössä.

TKI-, arviointi- ja palautetietoa on runsaasti.

Toimimme aktiivisesti verkostoissa ja työelämäyhteytemme on tiivis.

Toimintaympäristötiedon hyödyntämistä on tehostettava.

Monialaista yhteistyötä on lisättävä paremman kokonaiskuvan saamiseksi.